

UZASADNIENIE

Apelacja obwinionego jest zasadna; skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku i uniewinnieniem obwinionego od zarzucanego mu czynu.

Udowodnienie zachodzi wówczas, gdy w świetle przeprowadzonych dowodów fakt przeciwny dowodzeniu jest niemożliwy lub wysoce nieprawdopodobny. Wymóg udowodnienia należy odnosić tylko do ustaleń niekorzystnych dla obwinionego, ponieważ on sam korzysta z domniemania niewinności (art. 5 § 1 kpk w zw. z art. 8 kpw), a nie dające się usunąć wątpliwości tłumaczy się na jego korzyść (art. 5 § 2 kpk w zw. z art. 8 kpw). Najmniejsze wątpliwości powodują, iż dany fakt nie może być uznany za udowodniony, a więc nie stanowi ustalenia faktycznego, które może być podstawą rozstrzygnięcia. Nieuprawdopodobnienie dowodzonej tezy nie może działać na niekorzyść obwinionego, albowiem może on być uznany winnym jedynie po udowodnieniu mu sprawstwa i winy.

Sąd rejonowy w zaskarżonym wyroku przypisał K. S. (1) czyn polegający na tym, iż „ obwiniony pan K. S. (1), będąc osobą zarządzającą transportem / kierownikiem w przedsiębiorstwie „SM (...): Sp. Z o.o. ul. (...), (...)- (...) A., naruszył obowiązki lub warunki przewozu drogowego poprzez dopuszczenie do naruszenia przepisów o stosowaniu urządzeń rejestrujących samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy o odpoczynku oraz aktywności kierowcy, ponieważ analiza danych zapisanych w urządzeniu rejestrującym wykazała nierejestrowanie za pomocą cyfrowego urządzenia rejestrującego na karcie kierowcy wskazań w zakresie prędkości pojazdu, aktywności kierowcy i przebytej drogi w dniach 23,24,25,26,28,29,30.04.2014 roku, oraz 2,5,6,7,8,12,13,14,15,19,20,21.05.2014 roku – urządzenie rejestrujące w tych okresach zarejestrowało czynności w postaci jazdy bez kart kierowcy”.

Sąd I instancji stwierdził, iż przyjmując za prawdę twierdzenia obwinionego, iż on zlecał transporty kierowcom, wyprawiał ich w trasę, dokonywał on w firmie cyklicznej kontroli tachografów, kart kierowców, to niewiarygodne musi być uznanie, iż praktyka jazdy kierowcy M. K. (1) bez włożonej karty pojazdu do tachografu cyfrowego w/w pojazdu odbywała się bez wiedzy i świadomości obwinionego.

Odnosząc się do przeprowadzonego przez sąd I instancji materiału dowodowego należy stwierdzić, iż:

- oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, w szczególności nie potwierdził, aby to on „dokonywał w firmie cyklicznej kontroli tachografów”. Stwierdził jedynie, iż „ my (w spółce – dopisek SO) dokonujemy odczytu z tachografów zainstalowanych w samochodach odbywa się raz na 3 miesiące i co 28 dni z kart kierowców”. W toku postępowania odwoławczego wywołał, iż sekcja (...) spółki zajmuje się pobieraniem danych z kart kierowców i danych z tachografów cyfrowych, ich gromadzeniem i kontrolą;

- w toku czynności wyjaśniających oskarżyciel (...) zwrócił się do SM (...) Sp. z o.o. o wskazanie osoby zarządzającej przedsiębiorstwem lub osoby zarządzającej transportem w przedsiębiorstwie, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. Ustanawiającego wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego (k 9). Spółka w odpowiedzi poinformowała (...), iż „osobą zarządzającą, jest Pan K. S. (2)” (k 15). Oświadczenie to jest jedynie oświadczeniem pracodawcy. Nie wiadomo nawet czy dobrze on zinterpretował zapytanie (...), które zawiera odwołanie – odnośnie konkretyzacji pracownika - do w/w rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009. Oskarżyciel i sąd I instancji nie przeprowadzili żadnych dowodów dotyczących potwierdzenia tezy zarzutu, w postaci dokumentów potwierdzających zakres obowiązków obwinionego i jego uchybień (wynikających z naruszenia reguł postępowania), dotyczących kontroli rejestratorów pracy kierowców. Organy procesowe poprzestając na tym oświadczeniu zaniechały jakiegokolwiek zweryfikowania:

- czy z zakresu obowiązków obwinionego wynika, iż im uchybił poprzez „dopuszczenie do naruszenia przepisów o stosowaniu urządzeń rejestrujących samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy o odpoczynku oraz aktywności kierowcy”;

- zasad kontroli kierowców w tym zakresie (czy były prowadzone zgodnie z przepisami, kiedy zostały ostatnio przeprowadzone w odniesieniu do czynu i jakie wyciągano z nich wnioski);

- czy obwiniony w ramach swoich obowiązków pracowniczych naruszył reguły kontroli rejestratorów pracy kierowców (w razie ewentualnego potwierdzenia tej okoliczności - umyślności albo nieumyślności jego zachowania);

- na marginesie należy zaznaczyć, iż M. K. (1) - kierowca zatrzymanego w dniu 21 maja 2014 roku - pojazdu nie obciążał obwinionego.

Postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie razi niepełnością. Sprawstwo obwinionego zostało zainicjowane po uzyskaniu informacji na wezwanie (k 9), iż osobą zarządzającą (transportem) w SM (...) Sp. z o.o. jest K. S. (2) (k 15).

Sąd odwoławczy (w ramach posiadanych możliwości czasowych) uzupełnił postępowanie dowodowe (k 184 odw.) i po wystąpieniu do SM (...) Sp. z o.o. uzyskał:

- zakres obowiązków K. S. (2);

- zakres obowiązków sekcji (...).

Nie otrzymał natomiast informacji o datach pobierania danych z tachografu cyfrowego oraz kart kierowcy M. K. (2) oraz dokumentów rejestrujących przeprowadzenie tych czynności w okresie styczeń – czerwiec 2014 roku, gdyż dokumenty te zgodnie z przepisami spółki były przechowywane przez okres jednego roku.

K. S. (2) pełniąc w spółce funkcję Kierownika Oddziału W. miał za zadanie prowadzenie wszystkich spraw związanych z działalnością firmy w zakresie transportu w tym oddziale, w szczególności zajmował się organizacją pracy kierowców i nadzorem na jej przebiegiem, w znaczeniu wyznaczania zadań, kontroli ich wykonywania, optymalnego wykorzystania pojazdów.

Natomiast wyodrębniona organizacyjnie w ramach SM (...) Sp. z o.o. – sekcja (...) zajmowała się:

- pobieraniem danych z kart kierowców i danych z tachografów cyfrowych;

- gromadzeniem wykresówek kierowców;

- kontrolą terminowości pobierania danych z kart kierowców i danych z tachografów cyfrowych oraz zdawania wykresówek do tachografów analogowych;

- kontrolą czasu pracy kierowców wykonujących osobiście przewozy drogowe na rzecz spółki;

- analizą naruszeń przepisów;

- przeprowadzenia szkoleń indywidualnych i grupowych dla kierowców, spedytorów i dyspozytorów.

Wyłącznie pracownicy sekcji (...) mają dostęp do danych z kart kierowców i tachografów cyfrowych, które są gromadzone i przetwarzane w programie komputerowym T. (k 192 – 193).

Oznacza to, iż do zakresu obowiązków obwinionego nie należała kontrola czasu pracy kierowców, cykliczna kontrola tachografów, kart kierowców czy też pobieranie danych zarówno z kart kierowców, jak i z tachografów cyfrowych.

Ponadto oskarżyciel publiczny i sąd I instancji całkowicie pominęli, iż kontrola czasu pracy kierowcy ma charakter następczy i okresowy; jej zasady wynikają z rozporządzenia Komisji (UE) nr 581/2010 z dnia 1 lipca 2010 roku w sprawie maksymalnych okresów na wczytywanie odpowiednich danych z jednostki pojazdowej oraz kart kierowców (Dz.U.U.E.L10.168.16) oraz rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 23 sierpnia 2007 roku w sprawie

częstotliwości pobierania danych z tachografów cyfrowych i kart kierowców oraz warunków przechowywania danych (Dz. U z 2007 r. Nr 159, poz. 1128).

Sprawstwo za tego rodzaju czyn należy też więc oceniać przez pryzmat zasad kontroli rejestratorów pracy kierowców.

W art. 1 § 1 kw jest wyrażona fundamentalna zasada, że odpowiedzialności za wykroczenie podlega tylko ten, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 5000 zł lub nagany.

Z ustalonych przez sąd okręgowy okoliczności wynika, iż obwiniony zarzucanego mu czynu nie popełnił, a więc nie zachodzi sytuacja, iż można by mu przypisać naruszenie reguły postępowania, które prowadziłyby do popełnienia przedmiotowego wykroczenia.

Reasumując: według zasad obowiązującej procedury w sprawach o wykroczenia, to nie obwiniony musi udowodnić swoją niewinność, lecz oskarżyciel ma udowodnić winę obwinionego (art. 5 § 1 kpk w zw. z art. 8 kpw); przy czym udowodnić, to znaczy wykazać ją w sposób nie budzący wątpliwości wiarygodnymi dowodami. Oznacza to, że udowodnienie winy obwinionemu musi być całkowite, pewne, wolne od wątpliwości, czego nie można (co wyżej wykazano) powiedzieć o niniejszej sprawie.

W tym stanie rzeczy sąd odwoławczy (na podstawie przepisów powołanych w orzeczeniu) zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obwinionego uniewinnił od popełnienia przypisanego mu czynu (art. 5 § 1 pkt 1 kpw – czynu nie popełnił); w związku z uniewinnieniem - kosztami procesu w sprawie obciążył Skarb Państwa.